

Угода з Держадміністрацією Кувейту з питань прикладної освіти

18 травня 2016 р. в Кувейті відбулася церемонія підписання угоди про співробітництво між Національним технічним університетом України "Київський політехнічний інститут" та Державною адміністрацією Кувейту з питань прикладної освіти.

У церемонії взяв участь Надзвичайний і Повноважний Посол України в Державі Кувейт В.С. Толкач (уповноважений НТУУ "КПІ") та Генеральний директор Державної адміністрації Кувейту з питань прикладної освіти д-р А. Аль-Атари (на фото).

Очікується, що підписання цієї угоди між провідними вищими навчальними закладами України та Кувейту сприятиме реалізації спільних освітніх та наукових проектів, обміну досвідом у сферах науки і технологій, підвищенню кваліфікації та обміну студентами та викладачами.

Інф. "КП"

Візит топ-менеджерів компанії "Boeing India"

16 травня НТУУ "КПІ" відвідала делегація представників корпорації "Boeing" та групи компаній "Прогрестех".

До складу делегації входили президент компанії "Boeing India" Пратиуш Кумар, директор Центру досліджень і технологій, керівник інженерії та технологій цієї компанії Бала Бхарадвай, головний інженер "Boeing Design Center Engineering India" Суніл Велагапуді, заступник директора компанії "Boeing Ukraine" Олексій Степін, перший заступник генерального директора філії з оперативного управління, директор авіаційних програм "Boeing Russia/Commonwealth of Independent States" Дмитро Сухов, президент групи компаній "Прогрестех" Андрій Шарнін, директор "Прогрестех-Україна" Андрій Фіалковський та інші.

Гості оглядають Спільний навчально-науковий центр НТУУ "КПІ" та компаній "Boeing" і "Прогрестех-Україна"

Гости оглянули Науково-технічну бібліотеку ім. Г.І.Денисенка, маятник Фуко, пам'ятники видатним інженерам і вченим, життя і діяльність яких були пов'язані з КПІ, встановлені на алеї в історичній частині університетського кампусу, а також експозиції Державного політехнічного музею та його Відділу авіації та кос-

монавтики ім. І.Сікорського. Вони також відвідали зал засідань Вченої ради НТУУ "КПІ", навчальну аудиторію ім. С.П.Тимошенка, кабінет С.П.Тимошенка, в якому видатний українсько-американський вчений-механік працював на початку ХХ століття, а також Спільний навчально-науковий центр НТУУ "КПІ" та компаній "Boeing" і "Прогрестех-Україна" ім. С.П.Тимошенка, відкритий на базі Механіко-машинобудівного інституту НТУУ "КПІ". Нагадаємо, що

цей Центр забезпечує спеціальну підготовку інженерів-механіків для роботи в авіаційній промисловості. Тут, зокрема, навчаються і потенційні співробітники компаній "Boeing" і "Прогрестех-Україна", значна частина з якихолучається до реалізації проектів відкритого торік у Києві Інженерного центру корпорації "Boeing".

Насамкінець, уже за традицією, гости сфотографувалися біля пам'ятника С.П.Тимошенка.

Дмитро Стефанович

На засіданні Вченої ради

16 травня 2016 р. відбулося чергове засідання Вченої ради університету. Розпочалося воно привітанням ювілярів: завідувача кафедри біоінформатики д.т.н., проф. С.В.Горобець та завідувача кафедри менеджменту д.е.н., проф. В.В.Дергачової.

Основним питанням порядку денного розглянули підсумки ХХІ туру комплексного моніторингу якості підготовки фахівців. Доповідала М.М.Перестюк – директор Інституту моніторингу якості освіти. Вона повідомила, що комплексним моніторингом було охоплено близько 4 тис. студентів 4-го курсу й пінформувала про результати по спеціальностях, факультетах, інститутах. Було прийнято рішення надати результатам ректорського контролю статус рубіжного контролю (атестації) для студентів 4-го курсу всіх спеціальностей НТУУ "КПІ".

Також були розглянуті конкурсні питання й поточні справи. Члени Вченої ради заслухали вченого секретаря А.А.Мельниченка щодо результатів обговорення у підрозділах пропозиції присвоєння НТУУ "КПІ" імені видатного авіаконструктора І.І.Сікорського. Після грунтованої та аргументованої дискусії ухвалили рішення звернутися до Наглядової ради університету щодо порушення клопотання перед Президентом України про присвоєння Київському політехнічному інституту імені Ігоря Івановича Сікорського.

А.А. Мельниченко,
учений секретар НТУУ "КПІ"

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

2-5   **Правила
внутрішнього
розворядку КПІ**

6-7   **Повість про
Є.Вікторовського**

7   **Мережа "УРАН"**

8   **Таланти КПІ**

• • • • •

Джамала в КПІ

Правила внутрішнього розпорядку НТУУ "КПІ"

**Затверджено Конференцією трудового колективу НТУУ "КПІ" 7 квітня 2016 року
і введено в дію наказом ректора № 4-80A від 8 квітня 2016 року**

1. Загальні положення

1.1. У Національному технічному університеті України "Київський політехнічний інститут" (далі – НТУУ "КПІ") трудова й навчальна дисципліна базується на свідомому та сумлінному виконанні всіма працівниками та здобувачами вищої освіти своїх трудових і навчальних обов'язків і є невід'ємною умовою високої якості роботи та навчання. Належне виконання трудових обов'язків та вимог навчального плану – найперше правило кожного члена колективу НТУУ "КПІ".

1.2. Метою цих Правил є:

1.2.1. Регулювання внутрішнього розпорядку в НТУУ "КПІ".

1.2.2. Визначення порядку прийняття на роботу та звільнення працівників.

1.2.3. Визначення основних прав та обов'язків працівників і здобувачів вищої освіти.

1.2.4. Регулювання порядку засолосування заохочень за успіхи в роботі та навчанні, дисциплінарних стягнень, заходів громадського впливу.

1.3. Ці Правила поширяються на всіх працівників, здобувачів вищої освіти НТУУ "КПІ".

1.3.1. Сторонні особи, які тимчасово перебувають у приміщеннях та на території НТУУ "КПІ", у тому числі орендарі, їх працівники та відвідувачі, зобов'язані суворо дотримуватися вимог цих Правил у частині, що стосується правил поведінки в приміщеннях та на території НТУУ "КПІ".

1.4. Режим роботи підприємств, установ, організацій, які орендується у приміщення Університету, не може суперечити режиму роботи навчальних корпусів, студентських гуртожитків та інших будівель та споруд НТУУ "КПІ", про що зазначається в договорі про оренду.

1.5. Відповідно до Конституції України громадяни України мають право на працю, тобто на одержання гарантованої роботи з оплатою відповідно до її обсягу, якості і не нижче встановленого державою мінімального розміру заробітної плати, включаючи право на вибір професії, роду заняття і роботи відповідно до покликання, здібностей, професійної підготовки, освіти та з урахуванням суспільних потреб.

1.6. В НТУУ "КПІ" трудова дисципліна ґрунтуються на свідомому і сумлінному виконанні працівниками своїх трудових обов'язків і є необхідною умовою організації ефективної праці і освітнього процесу.

1.7. Трудова та навчальна дисципліна забезпечуються методами переконання і заохочення до сумлінної праці та навчання. До пошуників дисципліни застосовуються заходи дисциплінарного та громадського впливу.

1.8. Забороняється будь-яка дискримінація у сфері праці та навчання, зокрема порушення принципу рівності прав і можливостей, пряме або непряме обмеження прав працівників та здобувачів вищої освіти

залежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації, етнічного, соціального та іноземного походження, віку, стану здоров'я, інвалідності, підозри або наявності захворювання на ВІЛ/СНІД, сімейного чи майнового стану, сімейних обов'язків, місця проживання, членства в професійній спілці чи іншому об'єднанні громадян, участі у страйку, звернення або наміру звернення до суду або інших органів за захистом своїх прав або надання підтримки іншим працівникам та здобувачам вищої освіти у захисті їх прав, за мовними або іншими ознаками.

1.9. Усі питання, пов'язані із засолосуванням правил внутрішнього розпорядку, розв'язує ректор або уповноважена особа в межах наданих їй повноважень, а у випадках, передбачених чинним законодавством і цими Правилами, спільно або за погодженням з профспілковим комітетом співробітників.

2. Внутрішній розпорядок

2.1. Робочий час і його використання

2.1.1. П'ятиденний або шестиденний робочий тиждень встановлюється ректором НТУУ "КПІ" за погодженням з профспілковим комітетом співробітників з урахуванням специфіки роботи відповідної ланки трудового колективу.

2.1.2. Для працівників установлюється п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями (субота та неділя) та шестиденний робочий тиждень з одним вихідним днем (неділя).

2.1.3. Відповідно до чинного законодавства тривалість робочого часу працівників НТУУ "КПІ" складає 40 годин на тиждень.

2.1.4. Робочий час науково-педагогічних працівників становить 36 годин на тиждень (скорочена тривалість робочого часу). Робочий час науково-педагогічного працівника включає час виконання ним навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи та інших трудових обов'язків.

2.1.5. Робочий час наукового працівника включає час виконання ним наукової, дослідницької, консультативної, експертної, організаційної роботи та інших трудових обов'язків і вимог контракту.

2.1.6. Робочий час педагогічного працівника (крім методистів) включає час виконання ним навчальної, методичної, організаційної роботи та інших трудових обов'язків і вимог контракту.

2.2. Режим роботи

2.2.1. В Університеті встановлюється такий режим роботи для працівників, що працюють за п'ятиденним робочим тижнем:

– початок роботи: 9:00;

– перерва на відпочинок і харчування: 13.00 – 13.45;

– закінчення роботи: з понеділка по четвер – 18.00, п'ятниця – 16.45.

У деяких випадках наказом ректора за погодженням з профспілко-

вим комітетом співробітників може встановлюватися інший режим роботи працівників, що працюють за п'ятиденним робочим тижнем.

2.2.2. В Університеті встановлюється такий режим роботи для працівників, що працюють за шестиденним робочим тижнем:

– початок роботи: 9:00;

– перерва на відпочинок і харчування: 13.00 – 14.00;

– закінчення роботи: з понеділка по п'ятницю – 17.00, субота – 14.00 (без перерви на обід).

Для навчально-допоміжного, навчально-виробничого персоналу та інших працівників, робота яких пов'язана із забезпеченням навчального процесу, наказом ректора за погодженням з профспілковим комітетом співробітників може встановлюватися інший час початку і закінчення роботи.

2.2.3. В Університеті встановлюється наступний режим роботи для науково-педагогічних працівників:

– початок роботи: 9:00 (при проведенні першої пари занять початок роботи встановлюється відповідно до розкладу занять/консультацій на поточний тиждень);

– закінчення роботи: 15.00 (при проведенні навчальних занять/консультацій – закінчення роботи відповідно до розкладу занять та консультацій на поточний тиждень).

Початок першої пари о 8.30.

Одна академічна година пари становить 45 хвилин.

Перерва між парами складає 20 хвилин, а перерва між академічними годинами пари – 5 хвилин;

– за відсутності навчальних занять – початок та закінчення роботи може змінюватися відповідно до графіку робочого часу науково-педагогічних працівників, затверджено на засіданні кафедри (на місяць, на семестр тощо).

2.2.4. Для деяких категорій працівників, яким відповідно до специфіки діяльності підрозділу не може бути встановлено п'яти- або шестиденний робочий тиждень, встановлюється змінний графік роботи в межах тижневої тривалості роботи. Графік роботи працівників кожного підрозділу затверджується ректором або уповноваженою особою за погодженням з профспілковим комітетом співробітників. Робота у вихідний день може компенсуватися за погодженням сторін наданням іншого дня відпочинку або у грошовій формі у подвійному розмірі.

2.10. Працівникам безперервно діючих структурних підрозділів НТУУ "КПІ", де за умовами роботи не може бути додержана встановлена для даної категорії працівників щоденна або тижнева тривалість робочого часу, допускається за погодженням з профспілковим комітетом співробітників запровадження підсумкового обліку робочого часу з тим, щоб тривалість робочого часу за обліковий період не перевищувала нормального числа робочих годин. Працівники цієї категорії залишаються до роботи в загально-встановлені вихідні, святкові та неробочі дні. Цей час включається в норму робочого часу. Вихідні дні передбачаються для них графіком роботи. Робота у святкові або неробочі дні оплачується в цьому випадку в розмірі одинарної годинної або денної ставки понад місячний оклад (ставку). За бажанням працівника, який працює в святковий або неробочий день, йому може бути наданий інший день відпочинку.

2.11. До початку роботи кожний працівник НТУУ "КПІ" у відповідному журналі зобов'язаний відмітити свій прихід на роботу, а по закінченні робочого дня – залишення роботи.

2.12. Завідувач кафедри розробляє та погоджує графік роботи науково-педагогічних працівників в університеті із зазначенням робочого часу працівника відповідно до індивідуального робочого плану помісячно.

2.13. Керівник структурного підрозділу зобов'язаний організувати облік робочого часу підлеглих працівників.

2.14. Чергування працівників НТУУ "КПІ" після закінчення робочого часу у вихідні, свята та неробочі дні може проводитись у виняткових випадках лише за погодженням з профспілковим комітетом співробітників. Не допускається заличення працівників до чергування частіше одного разу на місяць.

2.15. У разі заличення до чергування працівників після закінчення робочого дня, явка працівника як з нормованим, так і ненормованим робочим днем переноситься в день чергування на пізніший час. Тривалість чергування або роботи разом з чергуванням не може перевищувати нормальної тривалості робочого дня.

2.16. Чергування у вихідні, свята та неробочі дні компенсиуються наданням протягом наступних 10 календарних днів часу відпочинку (відгулу) тієї ж тривалості, що і чергування.

2.17. Черговість надання відпусток визначається графіками, які затверджуються ректором або уповноваженою особою за погодженням з профспілковим комітетом співробітників (профспілковим представником), і доводиться до відома всіх працівників. При складанні графіків береться до уваги графік освітнього процесу (виробничого процесу), особисті інтереси працівників та можливості їх відпочинку.

2.18. Конкретний період надання щорічних відпусток узгоджується між працівником і ректором або уповноваженою особою в межах встановлених графіком відпусток.

2.19. Поділ щорічної відпустки на частини будь-якої тривалості допускається на прохання працівника за умови, що основна безперервна її частина становитиме не менше 14 календарних днів.

2.20. Невикористана частина щорічної відпустки повної тривалості протягом двох років підряд, а також ненадання щорічної відпустки працівникам молодше вісімнадцяти років, а також працівникам, які мають право на додаткову відпустку у зв'язку із шкідливими умовами праці.

2.22. Науково-педагогічним працівникам забороняється:

- змінювати на власний розсуд розклад занять і графік роботи;
- продовжувати або скорочувати тривалість заняття і перерв між ними;
- передоручати виконання трудових обов'язків.

2.23. Залучення працівників до роботи, не передбаченої трудовим договором, а здобувачів вищої освіти – до роботи, не пов'язаної з освітнім процесом, може здійснюва-

тися лише за їхньою згодою або у випадках, передбачених чинним законодавством.

3. Освітній процес

3.1. Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу.

4. Порядок прийняття та звільнення працівників

4.1. Працівники НТУУ "КПІ" приймаються на роботу за трудовими договорами, контрактами, у т.ч. на підставі конкурсного відбору та відповідно до чинного законодавства.

4.2. При прийнятті на роботу роботодавець зобов'язаний зажадати від особи, що працевлаштовується:

- подання трудової книжки, оформленої у встановленому порядку;
- пред'явлення паспорта;
- подання військового квитка або тимчасового посвідчення для військовозобов'язаних осіб, або посвідчення про приписку до призовних дільниць для осіб допризовного віку;
- подання документа про освіту чи професійну підготовку (диплом, атестат, посвідчення) для осіб, які влаштовуються на роботу, що вимагає спеціальних знань (копії цих документів завірюються відділом кадрів та архівної справи і залишаються в особовій справі працівника);

– у випадках, передбачених чинним законодавством, довідку про стан здоров'я.

4.3. Працівник не може бути допущений до роботи без укладення трудового договору, оформленого наказом ректора, та повідомлення центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення формування та реалізації державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування про прийняття працівника на роботу в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

4.4. Прийняття на роботу (навчання) військовозобов'язаних та працівників здійснюється тільки після взяття їх на військовий облік у військових комісаріатах.

4.5. При укладанні трудового договору забороняється вимагати від осіб, які поступають на роботу, відомості про їх партійну, расову, релігійну та національну принадлежність, походження та документи, подання яких не передбачено чинним законодавством.

4.6. Посади науково-педагогічних працівників заміщаються відповідно до чинного законодавства.

4.7. Працівники НТУУ "КПІ" можуть працювати за сумісництвом відповідно до чинного законодавства.

4.8. Прийняття на роботу оформлюється наказом ректора НТУУ "КПІ" та доводиться до відома працівника.

4.9. Ведення трудових книжок здійснюється згідно з Інструкцією про порядок ведення трудових книжок на підприємствах, в установах і організаціях, затвердженою спільним наказом Мінпраці, Мін'юсту і Міністерства соціального захисту населення України від 29 липня 1993 року № 58.

4.10. Трудові книжки осіб, які працюють за сумісництвом, ведуться за основним місцем роботи.

4.11. Запис у трудову книжку відомостей про роботу за сумісництвом проводиться за бажанням працівника за місцем основної роботи.

4.12. Працівникам, що стають до роботи вперше, трудова книжка оформляється не пізніше п'яти днів після прийняття на роботу.

4.13. Трудова книжка на осіб, які працюють на умовах погодинної оплати праці, ведеться за умови, якщо ця робота є основною.

4.14. Трудові книжки працівників зберігаються як документи суворої звітності в НТУУ "КПІ".

4.15. Відповідальність за організацію ведення обліку, зберігання і видачу трудових книжок покладається на ректора або уповноважену особу.

4.16. Під час прийняття або переведення працівника у визначеному порядку на іншу роботу, ректор або уповноважена особа зобов'язані:

- роз'яснити працівникові його права і обов'язки та поінформувати під розписку про умови праці, наявність на робочому місці, де він буде працювати, небезпечних і шкідливих виробничих факторів, які ще не усунуті, та можливі наслідки їх впливу на здоров'я, його права на пільги і компенсації за роботу в таких умовах відповідно до чинного законодавства і Колективного договору;

- ознайомити працівника зі Статутом, Правилами внутрішнього розпорядку, Колективним договором, Антикорупційною програмою, Кодексом честі НТУУ "КПІ" та Положенням про об'єкти права інтелектуальної власності, що створені в НТУУ "КПІ":

- визначити працівникові робоче місце, забезпечити його необхідними для роботи засобами;

- проінструктувати працівника з техніки безпеки, виробничої санітарії, гігієни праці та пожежної безпеки.

4.17. Припинення трудового договору здійснюється на підставах, передбачених чинним законодавством та умовами контракту.

4.18. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця допускається у випадках, передбачених чинним законодавством та умовами контракту.

4.19. Науково-педагогічних працівників може бути звільнено у зв'язку зі скороченням чисельності або штату працівників, як правило, тільки після закінчення навчального року.

4.20. Припинення трудового договору оформлюється наказом ректора.

4.21. При звільненні працівник повинен належним чином оформити та здати обхідний листок у відділ кадрів та архівної справи.

4.22. Ректор або уповноважена особа зобов'язані в день звільнення видати працівникові належно оформлену трудову книжку і провести з ним розрахунок відповідно до чинного законодавства.

4.23. Днем звільнення вважається останній день роботи.

5. Основні права працівників

5.1. Працівники НТУУ "КПІ" мають право:

- 5.1.1. На відпочинок, на здорові і безпечні умови праці, на об'єднання професійних спілок та на вирішення колективних трудових конфліктів

(спорів) у визначеному законом порядку, на участь в управлінні НТУУ "КПІ", на соціальне та пенсійне захистлення у визначеному чинним законодавством порядку, на право звернення до суду для вирішення трудових спорів незалежно від характеру виконуваної роботи або займаної посади та інші права, визначені чинним законодавством та Статутом НТУУ "КПІ".

5.1.2. Обирати та бути обраним до вищого органу громадського самоврядування, Вченої ради НТУУ "КПІ", факультету/інституту.

5.2. Науково-педагогічні працівники також мають право:

5.2.1. На академічну свободу, що реалізується в інтересах особи, суспільства та людства загалом.

5.2.2. На академічну мобільність для провадження професійної діяльності.

5.2.3. На захист професійної честі та гідності.

5.2.4. Обирати методи та засоби навчання, що забезпечують високу якість навчального процесу.

5.2.5. На забезпечення відповідних умов праці, підвищення свого професійного рівня, організацію відпочинку та побуту, відповідно до чинного законодавства, нормативних актів НТУУ "КПІ", умов індивідуального трудового договору та Колективного договору.

5.2.6. Безплатно користуватися бібліотечними, інформаційними ресурсами, послугами навчальних, наукових, спортивних, культурно-освітніх підрозділів НТУУ "КПІ" в порядку та на умовах, визначених НТУУ "КПІ".

5.2.7. На захист права інтелектуальної власності.

5.2.8. На підвищення кваліфікації та стажування не рідше одного разу на п'ять років.

5.2.9. На іменні та інші стипендії, а також премії, що встановлюються державою, юридичними та фізичними особами.

5.3. Наукові працівники також мають право:

5.3.1. Прийняти вмотивоване рішення про відмову від участі в науковій (науково-технічній) діяльності, результати якої можуть порушити права самого наукового працівника або іншої людини, суспільства, завдати шкоди навколишньому природному середовищу або порушили етичні норми наукового співтовариства.

5.3.2. На матеріальну підтримку виконуваних досліджень за рахунок коштів державного бюджету та інших джерел фінансування відповідно до законодавства України.

5.3.3. На об'єктивну оцінку своєї діяльності та отримання матеріальної винагороди відповідно до кваліфікації, наукових результатів, якості та складності виконуваної роботи, а також на одержання доходу чи іншої винагороди від реалізації наукового або науково-технічного (прикладного) результату своєї діяльності.

5.3.4. Провадити науково-педагогічну діяльність, надавати консультивативну допомогу, а також бути експертом відповідно до законодавства України.

5.3.5. Підвищувати свою кваліфікацію.

Закінчення на 4,5-й стор.

Правила внутрішнього розпорядку НТУУ "КПІ"

**Затверджено Конференцією трудового колективу НТУУ "КПІ" 7 квітня 2016 року
і введено в дію наказом ректора № 4-80А від 8 квітня 2016 року**

Закінчення.

Початок на 2,3-й стор.

6. Обов'язки працівників НТУУ "КПІ"

6.1. Працівники НТУУ "КПІ" зобов'язані:

6.1.1. Дотримуватися законодавства України, Статуту НТУУ "КПІ", Кодексу честі НТУУ "КПІ", цих Правил та інших нормативних документів НТУУ "КПІ".

6.1.2. Дотримуватися Антикорупційної програми НТУУ "КПІ" та вживати заходів для запобігання корупції.

6.1.3. Дотримуватися дисципліни праці (вчасно приходити на роботу, дотримуватися визначеної тривалості робочого часу, використовувати робочий час для виконання трудових обов'язків тощо).

6.1.4. Виконувати роботу, передбачену трудовим договором (контрактом) відповідно до посадових інструкцій, положень, затверджених в установленому порядку, Довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників, тарифно-кваліфікаційними довідниками робіт і професій.

6.1.5. Підвищувати продуктивність праці, покращувати якість роботи, працювати сумлінно, дотримуватися трудової дисципліни, використовувати робочий час для ефективної праці, своєчасно та точно виконувати накази (розпорядження) керівництва НТУУ "КПІ" та безпосереднього керівника структурного підрозділу.

6.1.6. Виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та гігієни, пожежної безпеки, які передбачені відповідними правилами та інструкціями.

6.1.7. Тримати своє робоче місце, устаткування, обладнання та інвентар у належному стані.

6.1.8. Дбайливо ставитися до майна НТУУ "КПІ", економно та раціонально витрачати енергоресурси та прищеплювати здобувачам вищої освіти повагу до державного майна.

6.1.9. Вживати заходів для негайног усушення обставин, які перешкоджають виконанню посадових обов'язків. У разі неможливості усунути ці обставини своїми силами, негайно доводити інформацію про відповідні обставини до відома керівника.

6.1.10. Вживати всіх необхідних заходів для підтримання авторитету НТУУ "КПІ" та захисту його ділової репутації.

6.1.11. Дотримуватися Кодексу честі НТУУ "КПІ" та норм етики, моралі, поважати честь і гідність членів трудового колективу та здобувачів вищої освіти, прищеплювати їм любов до України, виховувати їх у дусі українського патріотизму і поваги до Конституції України та державних символів України.

6.1.12. Уникати протиправних та аморальних вчинків, бути дисциплінованим і охайним, дотримуватися правил поведінки та підтримувати культуру мовлення.

6.1.13. Дбати про честь і гідність працівників та здобувачів вищої освіти, а також утримуватися від дій, що порушують законні права та інтереси НТУУ "КПІ".

6.1.14. Пропагувати серед здобувачів вищої освіти здоровий спосіб життя.

6.2. Науково-педагогічні працівники також зобов'язані:

6.2.1. Забезпечувати викладання навчальних дисциплін відповідної освітньої програми, провадити наукову діяльність на високому науково-теоретичному і методичному рівнях.

6.2.2. Підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність, наукову кваліфікацію.

6.2.3. Розвивати у здобувачів вищої освіти самостійність, ініціативу, творчі здібності.

6.2.4. Дотримуватися норм педагогічної етики.

6.3. Наукові працівники також зобов'язані:

6.3.1. Проводити наукові дослідження та (або) науково-технічні (експериментальні) розробки відповідно до укладених договорів (контрактів).

6.3.2. Представляти результати наукової і науково-технічної діяльності у вигляді наукових доповідей, публікацій тощо.

6.3.3. Проходити у визначеному порядку атестацію на відповідність здійсненню посаді.

6.3.4. Постійно підвищувати свою кваліфікацію.

6.3.5. Додержуватися етичних норм наукового співтовариства.

7. Основні обов'язки НТУУ "КПІ"

7.1. НТУУ "КПІ" зобов'язаний:

7.1.1. Забезпечити необхідні організаційні та економічні умови для здійснення освітнього процесу на рівні стандартів освіти для ефективної роботи науково-педагогічних та інших працівників НТУУ "КПІ" відповідно до їхньої спеціальності чи кваліфікації.

7.1.2. Визначити працівникові робоче місце, забезпечити його необхідними для роботи засобами.

7.1.3. Уdosконалювати освітній процес, впроваджувати в практику кращий досвід роботи, пропозиції науково-педагогічних та інших працівників, спрямовані на поліпшення роботи НТУУ "КПІ".

7.1.4. Виплачувати заробітну плату працівникам у визначені строки.

7.1.5. Надавати відпустки працівникам НТУУ "КПІ" відповідно до чинного законодавства та графіку відпусток.

7.1.6. Забезпечувати техніку безпеки, виробничу санітарію та гігієну, пожежну безпеку, належне технічне обладнання всіх робочих місць, створення здорових та безпечних умов праці, необхідних для виконання працівниками трудових обов'язків.

7.1.7. Додержуватися умов чинного законодавства, Колективного договору, Статуту НТУУ "КПІ" та цих Правил.

7.1.8. Вдосконалювати систему управління, договірну та трудову дисципліну.

7.1.9. Забезпечувати умови для харчування здобувачів вищої освіти та працівників НТУУ "КПІ".

7.1.10. Забезпечувати охорону матеріальної бази НТУУ "КПІ", порядку на території НТУУ "КПІ".

8. Здобувачі вищої освіти мають право на:

8.1. Вільний вибір форми навчання.

8.2. Безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту.

8.3. Трудову діяльність у позанавчальному часі.

8.4. Додаткову оплачувану відпустку у зв'язку з навчанням за основним місцем роботи, скорочений робочий час та інші пільги, передбачені чинним законодавством для осіб, які посідають роботу з навчанням.

8.5. Безплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами НТУУ "КПІ" в порядку та на умовах визначених НТУУ "КПІ".

8.6. Безплатне забезпечення інформацією для навчання в доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я (для осіб з особливими потребами).

8.7. Користування виробничою, культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами НТУУ "КПІ" у порядку, передбаченому Статутом НТУУ "КПІ" та чинним законодавством.

8.8. Забезпечення гуртожитком на термін навчання у порядку, визначеному чинним законодавством.

8.9. Участь у науково-дослідних, дослідно-конструкторських роботах, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах тощо для представлення своїх робіт для публікації.

8.10. Участь у заходах з освітньої, наукової, науково-дослідної, спортивної, мистецької, громадської діяльності, що проводяться в Україні та за кордоном, у визначеному чинним законодавством порядку.

8.11. Участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення навчального процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення.

8.12. Участь у громадських об'єднаннях.

8.13. Участь у діяльності органів громадського самоврядування НТУУ "КПІ", інститутів, факультетів, відділень, Вчені ради НТУУ "КПІ", органів студентського самоврядування.

8.14. Вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЕКТС, передбачених для певного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу.

8.15. Навчання одночасно за декількома освітніми програмами, а також у декількох вищих навчальних закладах, за умови отримання тільки однієї вищої освіти за кожним ступенем за кошти державного (місцевого) бюджету.

8.16. Академічну мобільність, у тому числі міжнародну.

8.17. Отримання соціальної допомоги у випадках, визначених чинним законодавством.

8.18. Зарахування до страхового стажу відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" періодів навчання на денний формі навчання у вищих навчальних закладах, аспірантурі, докторантурі, клінічній ординатурі, інтернатурі, резидентурі за умови добровільної сплати страхових внесків.

8.19. Академічну відпустку або перерву в навчанні із збереженням окремих прав здобувача вищої освіти, а також на поновлення навчання у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

8.20. Участь у формуванні індивідуального навчального плану.

8.21. Моральне та/або матеріальне заохочення за успіхи в навчанні, науково-дослідній і громадській роботі, за мистецькі та спортивні досягнення тощо.

8.22. Захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психологічного насильства.

8.23. Безплатне проходження практики на підприємствах, в установах, закладах та організаціях, а також на оплату праці під час виконання виробничих функцій згідно з чинним законодавством.

8.24. Канікулярну відпустку тривалістю не менш як вісім календарних тижнів на навчальний рік.

8.25. Отримання цільових пільгових державних кредитів для здобуття вищої освіти у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

8.26. Оскарження дій органів управління НТУУ "КПІ" та їх посадових осіб, педагогічних і науково-педагогічних працівників.

8.27. Спеціальний навчально-реабілітаційний супровід та вільний доспіт до інфраструктури НТУУ "КПІ" відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життедіяльності, зумовлених станом здоров'я.

9. Здобувачі вищої освіти НТУУ "КПІ" зобов'язані:

9.1. Дотримуватися Статуту НТУУ "КПІ", Положення про організацію освітнього процесу, Правил внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках та цих Правил тощо.

9.2. Систематично та глибоко оволодівати знаннями, практичними навичками зі спеціальністю, сумлінно працювати над підвищенням свого освітнього, наукового та загальнокультурного рівня.

9.3. Виконувати вимоги навчального плану в терміні, визначені графіком освітнього процесу.

9.4. Відвідувати навчальні заняття та контрольні заходи, передбачені графіком освітнього процесу.

9.5. Інформувати деканат про неможливість через поважні причини відвідувати заняття, складати (перескладати) іспити, залики, контрольні роботи тощо. При нез'явленні на заняття або контрольні заходи через поважні причини здобувач вищої освіти повинен протягом трьох днів після виходу подати підтверджені документи, оформлені належним чином.

9.6. Виходити з навчального приміщення в разі аргументованої вимоги викладача, якщо поведінка здобувача вищої освіти заважає проведенню навчального заняття.

9.7. Дбайливо та охайно ставитись до майна НТУУ "КПІ" (приміщені, меблів, обладнання, інвентарю, навчальних посібників, книжок, приладів та ін.).

9.8. Виконувати накази та розпорядження ректора, проректорів, деканів, керівників структурних підрозділів, кураторів та інших відповідальних осіб.

10. Використання об'єктів і підтримання порядку на території НТУУ "КПІ"

10.1. Приміщення та територія НТУУ "КПІ" використовуються відповідно до їх функціонального призначення. Відповільність за використання приміщень і території Університету відповідно до функціонального призначення покладено на керівників структурних підрозділів відповідно до наказів ректора.

10.2. Адміністрація забезпечує підготовку об'єктів Університету до експлуатації, їх належну експлуатацію, охорону об'єктів, території, майна, а також підтримання порядку на території та в приміщеннях НТУУ "КПІ".

11. Правила поведінки в приміщеннях і на території НТУУ "КПІ"

11.1. Під час перебування в приміщеннях і на території НТУУ "КПІ" здобувачі вищої освіти, працівники НТУУ "КПІ" та сторонні особи (орендарі та відвідувачі тощо) повинні дотримуватися таких правил поведінки:

11.1.1. Дотримуватися етики ділового спілкування, культури висловлювань, не допускати вживання експресивних та/або непристойних виразів та жестів, ненормативної лексики, ведення розмови на підвищених тонах тощо.

11.1.2. Дотримуватися санітарно-гігієнічних правил і норм.

11.1.3. Виявляти пошану до особистої гідності людини, її національних і релігійних переконань та доброго імені НТУУ "КПІ", виявляти взаємну доброзичливість, вимогливість і повагу до людей, їх культурних, національних, духовних та історичних цінностей.

11.1.4. Не користуватися особистими електронними пристроями (плеєром, мобільним телефоном, планшетом тощо), що перешкоджають проведенню навчального заняття (надання освітньої інформації та її засвоєння здобувачами вищої освіти) та контрольних заходів.

11.1.5. Знімати головний убір, крім жіночих капелюшків, у приміщеннях НТУУ "КПІ" (за винятком випадків медичних показань та релігійних переконань).

11.1.6. Здійснювати розміщення інформаційних матеріалів (реклама, листівки тощо) в приміщеннях та на території НТУУ "КПІ" тільки з дозволу відповідальної особи.

11.1.7. Проводити в приміщеннях і на території НТУУ "КПІ" масові зібрання та мітинги, заходи розважального характеру лише з дозволу відповідальної особи.

11.1.8. Приходити до НТУУ "КПІ" своєчасно, щоб на початку заняття або роботи бути готовими до роботи або навчання.

11.1.9. З метою створення в університеті науково-ділової атмосфери під час освітнього процесу,

дотримання санітарно-гігієнічних норм, виховання естетичного смаку та культури одягу працівникам і здобувачам вищої освіти рекомендовано дотримуватися правил ділового спілкування та ділового дрес-коду, а саме: носити чистий, свіжий та випарсований одяг, що відповідає загальноприйнятим у суспільстві нормам ділового стилю.

11.1.10. Дбати про честь та авторитет НТУУ "КПІ", не допускати протиправних та аморальних вчинків, поводитися гідно в стінах НТУУ "КПІ" та в інших громадських місцях.

11.1.11. Вільно пересуватися по території НТУУ "КПІ", окрім тих місць, де заборонено перебувати з метою безпеки.

11.2. В НТУУ "КПІ" забороняється:

11.2.1. Проводити будь-яку політичну агітацію та закликати до порушення закону чи правопорядку.

11.2.2. Застосовувати фізичне насильство, психологічний тиск, завдавати тілесних ушкоджень. Залікування і знущання є неприпустимими формами поведінки.

11.2.3. Приносити та/або розпивати алкогольні, спиртові напої (окрім лікарських засобів), перебувати у стані алкогольного, наркотичного або токсичного сп'яніння, приносити, вживати та розповсюджувати наркотичні засоби, психотропні речовини, а також курильні суміші, вчиняти інші дії, за які чинним законодавством передбачена адміністративна та/або інша юридична відповіальність.

11.2.4. Курити в приміщеннях і на території НТУУ "КПІ", в тому числі кальян, електронні сигарети тощо.

11.2.5. Приносити вибухові, легковзаймисті та токсичні речовини, вогнепальну, пневматичну, газову і холодну зброю, а також інші речі, які є небезпечними для оточуючих.

11.2.6. Грати в азартні ігри.

11.2.7. Переміщувати меблі, обладнання, інші матеріальні цінності, виносити інвентар з лабораторій, навчальних та інших приміщень без дозволу керівництва НТУУ "КПІ".

11.2.8. Псувати майно НТУУ "КПІ" або використовувати його не за призначенням.

11.2.9. Наносити на стіни, столи та/або інші місця в приміщеннях і на території НТУУ "КПІ" будь-які написи та/або малюнки без дозволу відповідальної особи.

11.2.10. Пересуватися в приміщеннях НТУУ "КПІ" на скuterах, велосипедах, роликових ковзанах, дошках та/або подібних засобах.

11.2.11. Загороджувати проходи, створювати перешкоди для руху.

11.2.12. Кричати, шуміти, грати на музичних інструментах, користуватися звуковідтворювальною апаратурою з порушенням тиші та створенням перешкод здійсненню освітнього процесу.

12. Заохочення за успіхи в роботі та навчанні

12.1. За зразкове виконання працівниками своїх обов'язків, тривалу і бездоганну роботу, новаторство в праці та інші досягнення в роботі можуть застосовуватись такі заохочення:

– подяка;
– нагородження грамотою;
– преміювання.

12.2. За досягнення високих результатів у професійній діяльності працівники можуть представлятися до нагородження державними нагородами, присвоєння почесних

звань, відзначення державними преміями, знаками, грамотами, іншими видами морального і матеріального заохочення.

12.3. Працівникам, які успішно і сумілінно виконують свої трудові обов'язки, надаються в першу чергу переваги і соціальні пільги, а також перевага при просуванні по роботі.

12.4. За досягнення високих результатів у навчанні, науково-дослідній роботі, спорті або активній участі у громадському житті НТУУ "КПІ" до здобувачів вищої освіти в університеті можуть застосовуватися такі заохочення:

- подяка;
- преміювання;
- нагородження грамотою;
- нагородження цінним подарунком;
- присудження іменної стипендії;
- надання пільгових путівок на відпочинок.

12.5. У Колективному договорі можуть бути передбачені й інші види заохочень до працівників та здобувачів вищої освіти.

12.6. Заохочення оголошуються наказом ректора та доводяться до відома колективу НТУУ "КПІ" або відповідного підрозділу НТУУ "КПІ" із занесенням до трудової книжки працівника чи особової справи здобувача вищої освіти.

13. Стягнення за порушення дисципліни

13.1. За порушення трудової дисципліни до працівника може бути застосовано один з таких заходів стягнення:

- догана;
- звільнення.

13.2. Звільнення як дисциплінарне стягнення може бути застосоване відповідно до ст. 40, ст. 41 Кодексу законів про працю України.

13.3. Дисциплінарні стягнення застосовується ректором.

13.4. Працівники, обрані до складу профспілкових органів і не звільнені від виробничої діяльності, не можуть бути піддані дисциплінарному стягненню без попередньої згоди органу, членами якого вони є; керівники профспілкових органів у підрозділах НТУУ "КПІ" – без попередньої згоди відповідного профспілкового органу НТУУ "КПІ". До застосування дисциплінарного стягнення ректор або уповноважена особа повинні зажадати від порушника трудової дисципліни письмових пояснень. У випадку відмови працівника надати письмові пояснення складається відповідний акт.

13.5. Дисциплінарні стягнення застосовується ректором безпосередньо після виявлення проступку, але не пізніше одного місяця від дня його виявлення, не враховуючи часу хвороби порушника або його перебування на канікулах. Дисциплінарне стягнення не може бути накладене пізніше ніж через шість місяців від дня вчинення порушення.

13.18. Дисциплінарне стягнення оголошується в наказі (роздорядженні) ректора і доводиться порушнику під розписку. Відомості про дисциплінарне стягнення заносяться до особової справи здобувача вищої освіти.

13.19. Якщо упродовж року від дня застосування дисциплінарного стягнення до здобувача вищої освіти не буде застосовано нове дисциплінарне стягнення, він вважається таким, що не має дисциплінарного стягнення.

13.20. Якщо здобувач вищої освіти не допустив нового порушення дисципліни та сумілінно виконує свої обов'язки, стягнення може бути зняте до закінчення одного року.

13.21. Протягом терміну дії дисциплінарного стягнення заходи заохочення до здобувача вищої освіти не застосовуються.

13.22. Ректор має право замість накладення дисциплінарного стягнення передати питання про порушення дисципліни на розгляд органів студентського самоврядування та профспілкового комітету студентів, якщо порушник є членом профспілки.

ю, то він вважається таким, що не має дисциплінарного стягнення.

13.10. Якщо працівник не допустив нового порушення трудової дисципліни і до того ж проявив себе як сумілінний працівник, то стягнення може бути зняте до закінчення одного року. Протягом строку дії дисциплінарного стягнення заходи заохочення до працівника не застосовуються.

13.11. Ректор має право замість накладення дисциплінарного стягнення передати питання про порушення трудової дисципліни на розгляд трудового колективу або його органу.

13.12. За порушення цих Правил до здобувачів вищої освіти можуть застосовуватися заходи громадсько-впливу – зауваження про неприпустимість порушення цих Правил або один із заходів стягнення:

- догана;
- відрахування.

13.13. При виборі заходу стягнення враховуються тяжкість проступку, причини та обставини, за яких його було вчинено, попередня поведінка порушника, його психофізичний та емоційний стан на час вчинення проступку та інші істотні обставини.

13.14. Здобувачі вищої освіти можуть бути відраховані відповідно до чинного законодавства – за погодженням з органами студентського самоврядування та профспілкового комітету студентів, якщо вони є членами профспілки.

13.15. Відрахування здобувача вищої освіти здійснюється наказом ректора. Відомості про відрахування заносяться до особової справи здобувача вищої освіти.

13.16. До застосування дисциплінарного стягнення ректор або уповноважена особа повинні зажадати від порушника письмові пояснення. У випадку відмови порушника надати письмові пояснення складається відповідний акт.

13.17. Дисциплінарні стягнення застосовується ректором за поданням керівника структурного підрозділу безпосередньо після виявлення порушення, але не пізніше одного місяця від дня його виявлення, не враховуючи часу хвороби порушника або його перебування на канікулах. Дисциплінарне стягнення не може бути накладене пізніше ніж через шість місяців від дня вчинення порушення.

13.18. Дисциплінарне стягнення оголошується в наказі (роздорядженні) ректора і повідомляється працівникам під розписку. Відомості про дисциплінарне стягнення заносяться до особової справи здобувача вищої освіти.

13.19. Якщо упродовж року від дня застосування дисциплінарного стягнення до здобувача вищої освіти не буде застосовано нове дисциплінарне стягнення, він вважається таким, що не має дисциплінарного стягнення.

13.20. Якщо здобувач вищої освіти не допустив нового порушення дисципліни та сумілінно виконує свої обов'язки, стягнення може бути зняте до закінчення одного року.

13.21. Протягом терміну дії дисциплінарного стягнення заходи заохочення до здобувача вищої освіти не застосовуються.

13.22. Ректор має право замість накладення дисциплінарного стягнення передати питання про порушення дисципліни на розгляд органів студентського самоврядування та профспілкового комітету студентів, якщо порушник є членом профспілки.

Закінчення.
Початок у № 14 від 21.04.2016 р.,
№ 15 від 28.04.2016 р.,
№ 16 від 12.05.2016 р.,
№ 17 від 19.05.2016 р.

... Того дня запізняла осінь знімала перші вишиванки із садів і гаїв. Тихо-тихо опадало листя кленів і в інститутському парку. То тут, то там студенти згрібали його до куп і підплювали. Стелилися дими по землі, і настоювалось повітря п'янкою зажуло.

Та Євгена це не бентежило. До захисту дисертації лишалася якесь година, і він ходив від дерева до дерева, обмірковуючи свій виступ. Ноги ледь тримали. Зосередиться було важко. Найпотрібніші думки немов згорали од високого жару, що лихоманив усе його тіло.

З'явилися вони лише коли професор Огієвський, що головував на засіданні, надав йому слово. Говорив Євген недовго, але його виступ вразив навіть тих, хто не знат про хворобу. Так гаряче, так невимушено викладати складні проблеми могла тільки людина, яка безмежно зачарована в науку. Та ось на півлові Вікторовський замовкі і вхопився обома руками за край дошки. В аудиторії помітили: дисертант от-от упаде. Але то ніби здалося, бо Євген поклав крейду, підійшов до кафедри і вже відповідав на запитання членів вченої ради.

Першим із опонентів виступив Смогоржевський. Відзвів на дисертацію він читав. То були роздуми вченого про найхарактерніші теоретичні особливості Євгенової праці. Зрідка він підходив до дошки ілюстрував їх якимсь прикладами. Потім згорнув сторінки у трубку, заговорив, не читаючи:

— Отже, — звертався він до членів ради, — зроблене Вікторовським піреоцінити важко. Його дисертація відкриває нову сторінку в математиці. І, може, пройде ще багато часу, як було це з Галуа, коли її оцінять посправжньому. Справді-бо, донедавна ми не могли ні ставити, ні розв'язувати багатьох питань теорії диференціальних рівнянь. Особливо тих, де класичні методи і метод Каратеодорі взагалі відмовлялися слугувати. Віднині для нас немас такої проблеми. Вікторовський довів теорему узагальнених розв'язків. Його метод дає змогу будувати їх екстремальними. А це до нього никому не вдавалося... То ж я глибоко переконаний: дисертація Вікторовського — цілком задовільняє вимоги докторської. Так, так. Я не помилився — саме докторської. А тому пропоную присудити дисертантові вчений ступінь не кандидата, а доктора фізико-математичних наук.

Євген не чув ні оплесків, ні вигуків, якими присутні схвалювали пропозицію професора Смогоржевського. Немов у світ інших вимірів його перенесли слова, сказані Олександром Степановичем про Галуа. "О, великий, безсмерт-

Микола Сорока ЩЕ ОДНА ВЕСНА Біографічна повість

ний Галуа! Аби хоч десяту, соту частку зробити з того, що ти дарував нашадкам. Та він буде щасливий, якщо навіть одна його теорема коли-небудь прислужиться людству".

Євген Вікторовський

За Смогоржевським узяв слово професор Березанський, другий опонент. Він також високо оцінив теоретичні здобутки дисертанта і звернув увагу на, так би мовити, другорядні питання, на яких зупинився Вікторовський.

— Але які це питання, — пояснював він. — Візьмемо хоча б питання, поставлені Валле-Пусеном чи Бакштейном. Ви тільки подивітесь, як близьку відповів на них Вікторовський.

А поширення методу Перрона? А узагальнення теореми Фукухари? На кінець, я назвав би класичним узагальнення теореми Тихонова-Кнезера... Що й казати, Вікторовський і тут виявив себе талановитим математиком.

І професор Березанський, і неофіційні опоненти підтримали пропозицію Смогоржевського — присудити Вікторовському ступінь доктора математики.

Попросив слова і професор Ремез. Говорив він довго, але члени вченої ради прислухалися до кожного його слова — і як наукового керівника Вікторовського, і як член-кореспондента української Академії наук. Він сказав, що дисертація Вікторовського є викладом велико-цикла оригінальних досліджень, які стосуються однієї проблеми: побудови теорії інтегральних кривих для полів напрямків, що характеризуються як розривні в дуже загальному розумінні цього слова. Що ці дослідження можна віднести до теоретико-множинного напряму сучасної теорії диференціальних рівнянь, які все більше привертають увагу багатьох математиків світу.

— Теоретико-множинний напрям у теорії диференціальних рівнянь, —

казав Євген Якович, — в дійсності має не тільки абстрактно-теоретичне значення. Тут зберігає повністю свою актуальність і переконливість програмне висловлювання одного з найвидатніших основоположників теорії функцій дійсного змінного Рене Бера. Згадайте, що він писав у передмові до своїх знаменитих лекцій з розривних функцій... Отже, вважаю, — продовжував Ремез, — кожна із восьми глав дисертації Вікторовського, взята окремо, може бути визнана більш, ніж достатньою для повноцінної дисертації на вчений ступінь кандидата наук. В цілому ж вона перевершує рівень навіть докторської...

... Рівно через тиждень, дев'ятнадцятого листопада, вчена рада Київського політехнічного інституту ухвалила: "Зважаючи на клопотання професорів, докторів фізико-математичних наук О.С. Смогоржевського, Є.Я. Ремеза і Ю.М. Березанського, а також на підставі постанови вченої ради радіо-фізичного факультету, присудити дисертантові Є.Є. Вікторовському вчений ступінь доктора фізико-математичних наук".

Вже мали випасті сніги, а їх все не було. Над Києвом, над Шевченковим хутором бродили тумани, холодні дощі. Вітри, не діждавши хурделиць, розсюювали ту слоту, і як промерзлі прохачі бились-добивалися у зчинені вікна посірілих будинків.

Застукали вони й до Вікторовського. Але Євген — як і нечув. Ніщо земне його вже не турбувало. Ніщо не могло додати сил. З усім і усіма він попрощається, як прощаються коли виrushaють у довгу, навічно довгу дорогу, воротя по якій немас. Не попрощається лише із світом своїх абстракцій. Знемагаючи від болю, від неймовірної спраги, тепер він боровся за кожну мить життя, аби віддатися тільки-но задуманим, але ще не доведеним теоремам...

Після захисту дисертації його дивилися лікарі й наполягали на госпіталізації. Але Євген відмовився.

— Облиште мене, — сказав він ім, — рятуйте тих, хто ще можна врятувати. А я вмиратиму дома.

Довго не наважувався написати про хворобу Саші. Від неї приходили такі безтурботні, життерадісні листи, що не хотілося потъмарювати її щасливих днів. А потім написав. Написав, що захистився, але тяжко, тяжко захворів. Що тепер весь час лежить і вже не певен, чи колись стане на ноги. І Саша замовкla. Послав ще кілька листів, але відповіді не приходили. "Змирись, — казав він собі. — Змирись і з цим... Кому ти потрібен такий?" Але йому не хотілося прощатися з Сашею. Дорога вона йому, як і саме життя. І скільки-то залишилось жити, щоб прощатися?

Кворою, геть висохлою рукою Євген тягнеться до столу, бере ручку, записник і пише: "Люба Сашо! Здоров'я мое все гіршає. Тепер кожен лист може стати останнім. Ось і зараз писати багато не можу — немає сил. Але, повір, і в останню хвилину мої найкращі думки будуть про тебе. Твій Євген".

За кілька днів нарешті прийшла відповідь. Не розкриваючи конверта, Євген поклав собі, що це останнє його свято в житті. Бо ще вчора було так зле, що міг і не витримати. Але свята не сталося. У листі Саша прощалася за довге мовчання, писала, як то погано, коли люди хворіють. Та нехай уже простити їй Євген, більше не писатиме. Бо зустріла іншу людину, яка їй більше до вподоби. "Я не можу навіть перелічити, — так і писала, — що мені подобається в ньому, але скажу: подобається все і він той, кого я можу кохати і почувати себе завжди щасливою".

Як і кожна мить буття, це був останній удар в житті Євгена. Але він не міг уже чогось змінити. Цей лист лише змусив устати з ліжка і на всі протести матері і сестри не зважити.

— Що ти надумав, сину? Скажи, що надумав? — допитувалася мати.

— Нічого особливого. Просто хочу в місто...

— Але ж ти стільки не вставав. Скажи, що треба, і я сама те зроблю.

— Нічого мені не треба, мамо. Хочу, та й годі... — зумисне, не сказавши, що хоче попрощатися з містом. Думав, що попрощається, а виходить — ні.

Мати допомогла йому встати, подала костюм. Шнурки хотів зав'язати сам, але не зміг. Нагнувшись й ледь не впав на долівку.

— І я піду з тобою, — сказала мати.

— Ні, мамо. Сьогодні — ні. Тобі буде важко...

Вийшовши на подвір'я, Євген, немов на протезах, направився до хвіртки. Час від часу перепочиваючи, так він дійшов до площі Шевченка. Тут хотів зупинити таксі, але згадав, що не взяв грошей, сів у тролейбус. Тролейбус промчав вулицею Фрунзе, біля

► стадіону "Спартак" звернув на гору й, здавалося, понісся вулицями Мельникова, Артема. Євген так був захоплений поїздкою, що не міг відвести очей одівікна. Ще недавно йому було боліче слухати міські вулиці, дивитися на людські потоки, а зараз він милувався ходою кожного перехожого. Оглядаючись навколо, бачив веселих, чимось заклопотаних людей, і сам малопомалу проймався тією заклопотаністю. "Але стривай, ти куди ідеш? – запитав його внутрішній голос. – Ти хотів прощатися? Прощайся!.."

На зупинці Володимирській Євген вийшов із тролейбуса й пішов у напрямку університету. Згадав, яка то була мрія поступити в університет. Але коли прийшов з документами в приймальну комісію, якийсь молодик запитав: "А чому раніше не поступав?" – "У Німеччині був". – "А що робили там?" – "Фашисти вивезли". – "Вивезли чи добровільно поїхав?" – "Вивезли!" – "Е, брат, тут треба розбиратися. Шукай собі інший вуз"...

Проходячи повз пам'ятник Богданові Хмельницькому, Євген зупинився. Ану, чи пам'ятає, у якому році поставили?.. "Тисяча вісімсот вісімдесят восьмому"… Зайшов з іншого боку – правильно. "Що ж, він ще живий, він ще не вмер", – прошепотів слова поета.

Але відчував: далі йти – немає сил. А так хотілося зайти в публічну бібліотеку, де проминуло стільки світлих днів, завітати до педінституту. "То нічого, що в інституті повелися з ним негрецно. Там багато людей гарних і добрих. Професор Ремез, професор Шиманський – хіба то мало?..."

Підімаючись по крутых сходинках, що вели до входу в бібліотеку, Євген відчув важкий удар. Так ніби вдарили його у спину ножем і той ніж пройшов наскрізь. В очах попливли сині, жовтаві кружала, і млість пройняла кожну клітину. Похилившись на кам'яні перила, він так і повис на них. Але то була тільки мить, як і під час захисту дисертації. Євген швидко оволодів собою й став спускатися вниз. Аж тут знайомий голос:

– Добрий день, Євгене Євгеновичу! Що, не знаєте?..

Спершу Євген не повірив. Думав: почалися галюцинації. Але ні. Назустріч йому йшла Саша. Він хотів кинутися до неї, обняти, та, згадавши останнього листа, завмер на місці.

– А писали – лежите, приковані до ліжка, – підійшла близче.

– Писав.

– А самі ходите. В бібліотеці працюєте. Нащо ж обманювали?

– Пробач...

– Пробачте й мені: я піду. Он чоловік чекає...

Євген ще довго дивився їй услід, аж поки не підійшла мати. Від самого дому вона спостерігала за ним.

– Ходімо, сину. Натомишся – вночі не спатимеш...

А ввечері Євген попросив матір залишити його одного.

– Відпочинь... Коли щось, я покличу. І дай мені всі, всі оті папери, що на столі.

Уже перед ранком, відчуваючи близький кінець, Євген зробив останні записи. На обкладинці звичайного зошита написав: "До теорії полів конусів напрямків", і записку: "Мамо! Статтю передай Є.Я.Ремезу. Решту – в портфель. Може, колись хтось розбереться..."

І знову били, гули дзвони: мідно, протяжно – на весь степ. Гойдалася срібляста далечінь і в самісінky очі нестерпно пекло сонце. Але ні дзвони, ні сонце вже не розбудили Євгена Вікторовського. Двадцятого грудня тисяча дев'ятсот п'ятдесят шостого року його серце зупинилося.

... Стоять, як і сто, як і двісті років тому, понад Шевченковим хутором кремезні дуби.

Стойть ще й та хатина чи будиночок, у якому жив Вікторовський. У невеличкій кімнатці, біля вузенького приземистого віконця – старенький стіл. На ньому – фотографія Євгена, арифметр і логарифмічна лінійка. А попід стіною, таке ж як і стіл, старе, прогнуте металеве ліжко. Два стільці – оце і все, що в цій кімнаті. Може, прийде час – цей будиночок ще стоятиме – і на ньому з'явиться меморіальна дошка, на якій викарбуються слова, що тут жив і працював талановитий математик двадцятого століття... Але в математиці ім'я Євгена Вікторовського вже увічнене: терміни "розв'язок у сенсі Вікторовського", "конуси Вікторовського" звучать на лекціях з теорії диференціальних рівнянь в університетах всього світу.

* * *

Минуло більше півстоліття, як Євген Вікторовський полишив земний світ. Але, як пророкував професор Олександр Смогоржевський, його математичні здобутки переживуть віки.

Мережа "УРАН": втрати і здобутки

21 квітня 2016 року в НТУУ "КПІ" відбулися дев'яті Загальні збори Асоціації користувачів Української науково-освітньої телекомунікаційної мережі "УРАН", на яких були підбиті підсумки її діяльності за три минулі роки та намічені плани на найближче майбутнє. На жаль, війна на Сході України завадила звичайному перебігу подій, коли Загальні збори проводились щорічно.

Сьогодні в Асоціації перебувають більше 80 наукових, освітніх та культурних закладів з усіх регіонів України. Наразі до швидкісної волоконно-оптичної інфраструктури "УРАН" під'єднано близько половини усіх українських університетів, в яких навчається близько двох третин усіх студентів країни.

Для мережі "УРАН" минулі роки були важкими, як і для всієї нашої країни. Внаслідок російської агресії втрачені великі міські оптоволоконні мережі в трьох містах – Сімферополі, Севастополі та Донецьку, загалом близько 20 точок підключення. Сьогодні мережа "УРАН" працює в 12 містах України і нараховує 190 точок підключення в навчальних корпусах університетів, студентських гуртожитках, наукових інститутах, медичних установах, органах державної влади тощо.

Зважаючи на те, що мережа "УРАН" є національною мережею – представником України у Пан'європейській науково-освітній мережі GEANT, це дає додаткову можливість науковцям з України брати участь у спільніх з ЄС IT-проектах.

У 2014 році Асоціацією "УРАН" запроваджено новий сервіс – Федерацію посвідчення електронних акаунтів для науки та освіти "ПЕАНО" на базі сервісу eduGAIN, що забезпечується GEANT. Основною метою ПЕАНО є полегшення доступу до розподілених електронних ресурсів учасникам федерації. Інфраструктура автентифікації та авторизації ПЕАНО дозволяє користувачеві з організації-учасника Федерації отримувати послуги, використовуючи лише акаунт у своїй установі і переходити з одної інформаційної системи в іншу без повторної автентифікації: користувачу достатньо ввести логін/пароль лише раз для однієї із систем і він матиме доступ до всіх інших.

З липня 2015 року разом з науково-освітніми мережами Білорусі, Молдови, Грузії, Вірменії, Азербайджану УРАН бере участь у проекті ЄС Eastern Partnership Connect (EaPConnect), спрямованому на розвиток електронної інфраструктури в цих країнах. Наразі завершено підготовчу фазу, і учасники переходятя до фази впровадження і експлуатації в цьому п'ятирічному проекті.

Наприкінці 2015 року Асоціація "УРАН" спільно з ГО "ЕЛібУкр", Національною бібліотекою України ім. Вернадського, та Науковою бібліотекою ім. Максимовича КНУ ім. Шевченка заснувала консорціум e-VERUM. Його головною метою є покращення забезпечення електронними інформаційними ресурсами університетських та науково-дослідних установ України, підвищення продуктивності та ефективності діяльності вчених, сприяння збільшенню числа публікацій у провідних наукових виданнях, поліпшення показників української науки в міжнародних рейтингах.

Найбільший проект, який наразі ведеться консорціумом e-VERUM, – пільгова передплата на наукометричну базу даних Thomson Reuters Web of Science (ТОРНАДО). Доступ до бібліографічних даних наукових статей з авторитетних періодичних видань, книг та матеріалів наукових конференцій із зазначенням реальної цитованості цих матеріалів дає користувачу можливість негайно отримати інформацію щодо актуальності роботи та її впливу на наукову спільноту. Наразі з тестового доступу скористалися 80 науково-освітніх установ країни, а 16 установам, евакуйованим з окупованих територій Донбасу, компанія Thomson Reuters надає доступ до ресурсу безкоштовно.

З травня 2016 року Асоціація "УРАН" розгортає сервіс eduroam, який дозволяє користувачам з науково-освітніх установ отримувати по всьому світу Інтернет-доступ через будь-яку Wi-Fi мережу, підключену до eduroam, використовуючи свій звичайний логін/пароль у своїй "домашній" установі. Це означає, що всі установи, підключенні до eduroam, взаємно довіряють одне одному: якщо користувач має діючий акаунт в одній з установ, йому буде дозволений доступ до мережі в усіх інших установах.

Користувач отримує Інтернет-доступ просто активувавши свій мобільний пристрій (ноутбук, планшет, смартфон) з Wi-Fi адаптером, який буде автоматично підключатися до eduroam, автентифікуватися і авторизовувати доступ до мережі. Хот-споти eduroam можна знайти по всьому світу: їх загальне число досягає майже 20 тисяч, у тому числі в Європі – 15 тисяч.

Сервіс eduroam забезпечується в кожній країні національною науково-освітньою мережею, відповідно, в Україні – це УРАН.

Розбудова інфраструктури українського eduroam за активною участю кожного університету дозволить тісніше взаємодіяти науково-освітній спільноті та забезпечити її комфортний доступ до Інтернету на європейському та світовому просторі.

Інф. "КП"

28 квітня у виставковій залі корпусу №7 відбулося закриття II частини мистецького конкурсу "Таланти КПІ", де були представлені фотографії та роботи з комп'ютерної графіки (блізько 350 робіт, виконаних 55 учасниками). Одна з тем цьогорічної виставки була присвячена 30-річчю трагедії на Чорнобильській АЕС. Свої роботи на цю тему представили в.о. зав. кафедри міжнародної економіки ФММ Сергій Васильович Войтко та професор ІХФ Ігор Олегович Мікульонок.

Уже традиційно у фотоконкурсі колективно взяли участь студії НТУУ

Кирницький, провідний інженер кафедри теоретичних основ електротехніки ФЕА; Володимир Іванович Ветохін, професор кафедри нарисної геометрії, інженерної та комп'ютерної графіки ФМФ.

ІІ місце – Олександра Ігорівна Омельченко, інженер кафедри ФММ; Олександра Ігорівна Баскова, старший викладач кафедри графіки ВПІ; Людмила Петрівна Згурівська, доцент ПБФ.

ІІІ місце – Ірина Анатоліївна Шевчукова, старший викладач ФММ; Ганна Георгіївна Допіра, старший

Таланти КПІ – 2016

Переможці конкурсу

"КПІ": студія "Інновація" під керівництвом старшого викладача ФММ Ірини Анатоліївни Шевчукової, студія ПБФ під керівництвом Сергія Олексійовича Нечая та студія кафедри нарисної геометрії, інженерної та комп'ютерної графіки ФМФ під керівництвом Наталії Анатоліївни Парахіної.

На підставі рішення журі переможцями стали:

Серед студентів

(номінація "Фотографія"):

I місце – Олександр Доценко (ПБФ, ПБ-41);

ІІ місце – Дмитро Авраменко (ФММ, УВ-32), Владислав Стегній (ФБМІ, БМ-42);

ІІІ місце – Юрій Хазанович (ПБФ, ПІ-41), Олена Савощенко (ФММ, УВ-21).

Серед викладачів та співробітників:

(номінація "Фотографія")

I місце – Наталія Василівна Жданюк, асистент кафедри ХТФ; Ірина Валентинівна Панченко, провідний інженер ММІ; Олег Дорофійович

викладач кафедри нарисної геометрії інженерної та комп'ютерної графіки ФМФ; Тетяна Віталіївна Гнітецька, доцент кафедри нарисної геометрії, інженерної та комп'ютерної графіки ФМФ.

(номінація "Комп'ютерна графіка")

ІІІ місце – Наталія Анатоліївна Парахіна, старший викладач кафедри нарисної геометрії, інженерної та комп'ютерної графіки ФМФ.

ІІ місце – Ольга Валеріївна Залевська, старший викладач кафедри нарисної геометрії, інженерної та комп'ютерної графіки ФМФ.

ІІІ місце – Тетяна Миколаївна Надкернична, старший викладач кафедри нарисної геометрії, інженерної та комп'ютерної графіки ФМФ.

За актуальність теми

"Чорнобиль.30 років потому"

– Сергій Васильович Войтко, в.о. зав. кафедри міжнародної економіки ФММ;

– Ігор Олегович Мікульонок, професор ІХФ.

Інф. Картиною галереї

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут»
<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
gazeta@kpi.ua
📞 гол. ред. 204-85-95; ред. 204-99-29

Головний редактор

В.В. ЯНКОВИЙ

Провідні редактори

В.М. ІГНАТОВИЧ

Н.Є. ЛІБЕРТ

**Додрукарська підготовка
матеріалів**

О.В. НЕСТЕРЕНКО

**Начальник відділу
медіа-комунікацій НТУУ "КПІ"**

Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.І. БАКУН

Л.М. КОТОВСЬКА

Коректор

О.А. КІЛХЕВИЧ

РЕєстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня НТУУ «КПІ»,
видавництво «Політехніка»,
м. Київ, вул. Політехнічна, 14,
корп. 15

Тираж 1000

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.

Джамала в КПІ

Кожен з нас радіє і пишається перемогою Джамали на конкурсі "Євробачення". Та не всі знають, що ця видатна і, водночас, ще дуже молода співачка неодноразово виступала з Народною академічною хоровою капелою НТУУ "КПІ" (художній керівник – Руслан Бондар). Запис їх виконання композиції D. Адкінс "Glorify Thy Name" в ЦКМ НТУУ "КПІ" 6 жовтня 2008 р. є на сайті: <https://www.youtube.com/watch?v=kvDcHiWxgbg>. Цей твір є на першому компакт-диску капели, що вийшов у 2005 р.

На фото: Джамала (Сусанна Джамаладінова) з учасниками хорової капели КПІ після концерту 6 жовтня 2008 р.

Інф. "КП"

Relax'ни разом з КПІ!

Як всім уже відомо, 11 квітня 2016 року у 18 корпусі була офіційно відкрита Лаунж-зона "KPIrelax". Цей проект був створений командою "KPIrelax" за підтримки цілком відомих спонсорів "Lays" та "Pepsi". Так би мовити, руками студентів для самих студентів.

У кожного є мобільний телефон, який інколи дуже швидко розряджається. Тому в Лаунж-зоні ви зможете поставити свій гаджет у комірку із замком на зарядку. Також ви можете тут відпочити, провести конференцію, поспілкуватися з друзями, підготуватися до наступного заняття або просто пограти в настільні ігри, які можна взяти у профбюро студентів ФІОТ. Готується підключення Лаунж-зони до мережі Wi-Fi задля ще більш корисного та цікавого проведення часу.

Але не забувайте слідкувати та берегти те, що зроблено для нас. Щоб не було прикро і сумно бачити, як недбалство нищить наполегливу працю креативних людей. Тому шануйте та поважайте здобутки нашої величезної КПІшної родини. Адже завжди доброта і порядність будуть у тренді. І тоді, придивляючись до наших вчинків, ми будемо отримувати потенціал для здобуття найкращих результатів.

Команда "KPIrelax"